

N:o 9.

Ank. till Riksd. Kansli den 7 Maj 1875, kl. 6 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion i fråga om förändrad lydelse af §§ 18 och 20 i Tullstadgan.

Enligt Tullstadgan den 7 December 1860 med deruti genom Kongl. kungörelsen den 23 Juli 1869 gjorda ändringar, skall, när fartyg ankommer från utrikes ort med bestämmelse till svensk hamn, skepparen vara försedd med märkrulla eller en i öfverensstämmelse med vissa närmare föreskrifter upprättad förteckning öfver fartygets last m. m.; hvilken märkrulla skall i föreskrifven ordning till vederbörande tullkammare öfverlemnas; och innehåller 18 § af nämnda stadga, i dess nuvarande lydelse, att, *om skeppare medhafver i sitt fartyg gods, som icke på föreskrifvet sätt är å märkrulla uppfördt*, skepparen skall, i händelse godset eller någon del deraf är tullpliktigt och icke finnes i fartyget så förstucket eller undandoldt, att oloflig införsel deraf uppenbarligen är tillämnad, böta högst ett mot dubbla tullafgiften svarande belopp, dock icke under 20 R:dr, och, i händelse godset är tullfritt, från och med 10 till och med 50 R:dr. Finnes åter tullpliktigt gods i fartyget förstucket eller undandoldt på sätt nyss är sagdt, är samma gods förbrutet och skepparen hemfallen till böter såsom för oloflig varuinförsel; dock att, om skepparen kan i bevis leda, att han om varans inpraktiserande i fartyget ej egt kunskap, han är fri från annat bötesansvar än det ofvan nämnda, nemligen af högst dubbla tullafgiftens belopp.

20 § i dess nuvarande lydelse innehåller, att, *om i fartyg saknas tullpliktigt gods, som är uppfördt å märkrullan*, skepparen skall dels ersätta det värde, hvartill godset kan uppskattas, dels böta såsom för oloflig införsel af varor; men att, om varan till mängd och beskaffenhet icke blifvit så uppgifven, att värde derå kan bestämmas, skepparen skall böta från 100 till 500 R:dr. Kan skepparen i bevis leda, att å märkrullan upptaget tullpliktigt gods, som vid lossningen ej finnes,

Bih. till Riksd. Prot. 1875. 5 Saml. 1 Afd. 9 Häjt.

icke blifvit å inlastningsorten intaget, eller att det genom olyckshändelse under resan gått förloradt, är han fri från nyssberörda ansvar; men skall dock, om han underlåtit att förhållandet med sådant gods å märkrullan omnämna eller före visitation å fartyg i lossningshamnen anmäla, böta från och med 10 till och med 50 R:dr. Sistnämnda bötesansvar drabbar honom ock, om å märkrulla upptaget gods, som ej är med tull belagdt, saknas.

Uti en vid innevarande riksdag inom Andra Kammaren afgifven motion (N:o 25) har Herr *C. G. Lindmark* väckt förslag om förändrad lydelse af §§ 18 och 20 i Tullstadgan, sådana dessa paragrafer blifvit bestämda genom öfvermälda Kongl. kungörelsen den 23 Juli 1869. Motionären förmenar, att de i nämnda båda paragrafer innefattade stadganden "ännu äro af den beskaffenhet att den oskyldige ofta, trots de samvetsgrannaste försök att undvika kollision med Tullstadgan, kan drabbas af ganska kännbara böter", samt att berörda stadganden vore gifna utan tillräcklig hänsyn till de förändrade förhållanden, hvarunder enligt motionärens åsigt, med ångbåtsfartens utvidgning, en stor del af vår import för närvarande eger rum. Lossning och lastning af ångbåtar måste nemligen, på sätt i motionen vidare anföres och utvecklas, ofta försiggå med den brådska, att "äfvén med den största uppmärksamhet å kaptenens och styrmännens sida felaktigheter kunna förekomma, ja knappt nog kunna undvikas, vid lastens inräkning", synnerligen då densamma uppgår till ett större antal kollys. Särskildt äro af motionären framställda anmärkningar emot den ovillkorliga ansvarsskyldighet, som enligt 2 mom. i 18 § drabbar skeppare, om tullpliktigt gods finnes å fartyg så förstuckt eller undandoldt, att oloflig införsel deraf uppenbarligen är tillämnad; och har motionären, med förmälan, hurusom, i händelse af ändring uti ifrågavarande paragrafer, äfvén 51 § 2 och 3 mom. i Tullstadgan törhända borde för följdriktighetens skull omarbetas, men att motionären ej ansett sig böra framlägga förslag i sistnämnda hänseende, hemställt, att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, att §§ 18 och 20 i Kongl. kungörelsen den 23 Juli 1869 angående ändringar i Tullstadgan måtte erhålla följande förändrade lydelse:

"§ 18.

Medhafver skeppare uti sitt fartyg gods, som icke enligt 12 § är i märkrulla uppfördt, och godset, om tullpliktigt, icke finnes i fartyget så förstuckt eller undandoldt, att oloflig införsel deraf uppenbarligen är tillämnad, eger skepparen att i tullkammaren förete loggbok samt inlemna skriftlig förklaring om orsaken till märkrullans felaktighet. Åtnöjes ej tullförvaltaren, efter granskning af handlingarne, med nämnda förklaring, vare skepparen skyldig att med ed inför domstol fästa så väl densammas som loggbokens riktighet. Gitter skepparen ej

detta göra, och har smuggling eller försök dertill ej kunnat mot honom bevisas, böte från 20 till 100 kronor för felaktig märkrulla.

Finnes tullpliktigt gods i fartyget förstucket eller undandoldt, på sätt ofvan sagdt är, vare detsamma förbrutet, och den, som finnes saker till att hafva undandoldt godset, böte som för oloflig varuinförsel“.

“§ 20.

Saknas i fartyg tullpliktigt gods, som å märkrullan är uppfördt, vare lag samma som i § 18, mom. 1 säges“.

Utskottet, som efter erhållen remiss till behandling förehaft detta ärende, anser sig till en början böra anmärka en missuppfattning af ifrågavarande stadganden, som i motionen förekommer. I fråga nemligen om den rätt, som tillkommer skeppare att i bevis leda att å märkrulla upptaget tullpliktigt gods ej blifvit å lastningsorten intaget, förmenar motionären att det ofta skulle bero “af tullförvaltarnes individuelt skiljaktiga åsigtter“, huruvida den af skepparen lemnade bevisning antages för god eller icke. I detta hänseende får Utskottet erinra, att pröfningen af denna bevisnings laga verkan ingalunda tillkommer tullförvaltaren, utan vederbörlig domstol.

Vidkommande åter sjelfva hufvudfrågan, så lärer det vara angeläget att för ett riktigt bedömande af densamma göra sig noga reda för betydelsen ur statens intresse af den handling, märkrullan, hvilken hvarje från utrikes ort ankommande skeppare har sig ålagdt att vid anlöpande af Svensk kust hafva i beredskap, för att uppvisas för först ombord kommande tullbevakning och vid framkomsten till lossningshamn till tullförvaltningen derstädes aflemnas. De härom meddelade föreskrifter hafva ett dubbelt ändamål, nemligen att i främsta rummet bereda kontroll emot olaga lossning af gods inom Svenskt strandterritorium och dernäst att bereda sjelfva grundverifikationen till tullförvaltningens redovisning öfver ankomna fartygslaster. Det torde ligga för öppen dag, att krafvet på märkrulla och dess fullständiga öfverensstämmelse med fartygslasten icke kan i ett land med våra vidsträckta och lätt tillgängliga skärgårdar eftergifvas eller allt för mycket lämpas efter skeppares bekvämlighet, utan att den med märkrullan afsedda kontrollen emot skepparen i samma mån försvagas eller ock en annan verksam kontroll genom betydligt ökad skärgårdsbevakning i dess ställe göres nödig. Lika litet får lemnas ur sigte, att det är den af skepparen underskrifna, vid varulossningen af tullbevakningen kontrollerade märkrullan, som angifver hela det kollytaltal, ofta de varuslag, hvaraf en fartygslast består, och att denna handling sålunda utgör en väsentlig verifikation till tulljournalen — en verifikation, hvilken icke skulle kunna utan betydliga kostnader på annan väg ersättas. I tulladmini-

strativt hänseende viktiga intressen äro sålunda beroende af noggrannhet vid märkrullas upprättande; och ehuru de härutinnan på skeppare ställda anspråk under vissa förhållanden kunna förefalla besvärliga och, der de åsidosättas, föranleda straffpåföljd, äfven då alls ingen brottslig afsigt legat till grund för försummelsen, lär likväl denna omständighet icke mera i förevarande hänseende än i många andra, der åsidosättande af ordningsföreskrifter är belagdt med strängare eller lindrigare straff, allt efter den större eller mindre fara, som ordningsföreskrifterna afse att förebygga, böra föranleda till den af motionären föreslagna strafflöshet för felaktig märkrullas afgifvande, ehvad felet består deri att gods finnes i fartyget, men saknas å märkrullan, eller omvändt, att gods är upptaget å märkrullan, men saknas i fartyget.

Vid denna uppfattning af det oantagliga i motionens hufvudsyfte anser Utskottet sig icke behöfva ingå i närmare belysning af den till skeppares fredande från ansvar af motionären föreslagna undersöknings- och bevisningsmethod, emot hvilken endast i förbigående må anmärkas, att densamma, då frågor om ansvar för felaktig märkrulla fortfarande lära böra tillhöra domstols pröfning, svårligen låter förlika sig med hos oss gällande rättegångsordning.

Slutligen anser sig Utskottet böra erinra, att endast få år förflutit sedan 1860 års Tullstadgas straffbestämmelser i omförmälda hänseende väsendtligen för mildrades, och att, efter hvad Utskottet erfarit, de omständigheter, hvilka motionären nu åberopat till stöd för sitt förslag, vid nämnda lagförändring inrymdes allt det afseende, som derå ansågs kunna fästas. Och får Utskottet alltså hemställa

att Herr Lindmarks ifrågavarande motion icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 7 Maj 1875.

På Utskottets vägnar:

A. H. Fock.